

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: maj-juni 2023
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF2 og HF-enkeltfag
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer(e)	Tomas Billeskov Jansen
Hold	22PsB24

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Udvikling
Titel 2	Ondskab
Titel 3	Køn
Titel 4	Klinisk psykologi, herunder OCD og autisme
Titel 5	Læring
Titel 6	Videnskabelige undersøgelsesmetoder og feltarbejde
Titel 7	
Titel 8	
Titel 9	
Titel 10	
Titel 11	
Titel 12	
Titel 13	
Titel 14	
Titel 15	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Udvikling
Indhold	<p>Læsestof: Læreplan til psykologi B – valgfag, august 2017. ”Den nye psykologihåndbog”(2003) af Lene Hauge, Mogens Brørup og Ulrik Lyager Thomsen side 61-62(omsorg) ”Psykologiens veje”(2012) af Ole Schultz Larsen side 69-71(arv), 73-75(menneskets udvikling i et livslangt perspektiv), 82-95(udvikling, selv), side 96-101(tilknytning), side 113-126(sårbarhed, resiliens), side 326-330, 333(familien) ”Psykologiens veje” af Ole Schultz Larsen, (2015) side 120-126(omsorgssvigt og tilknytningsforstyrrelser) ”Kulturen og det sociale liv – Psykologifagets grundbog”(2010) af Flemming B. Olsen(red.) side 218, 222(sårbarhed, resiliens) ”Synopsis i psykologi – sådan!” af Jette Hannibal fra 2009. 5 eksempler på synopsis i psykologi B(eget materiale) Vejledning i at skrive en synopsis i psykologi B(eget materiale) Det daglige arbejde i undervisningen med bilag eller cases til eksamen i psykologi B(eget materiale).</p> <p>Dokumentar: ”Min barndom i helvede” med Lisbeth Zornig Andersen, DR1, 10. maj 2012, Mette Korsgaard og Hanne Schriver ”Babyernes vidunderlige verden – babyer helt tæt på”, 1. juni 2019, Pernille Kabell, Serena Davies, Helen Sage, Guddi Singh</p> <p>Bilag/cases: ”Du er grim og dum” af Lene Kjældgaard, BT, 15.12.2012(uddrag). ”Gry blev tvangsfjernet for sent” af Mette Jensen den 15. august 2013 i ”Alt for damerne”(uddrag) ”Tidligt skadede adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksne” af Anne Ringgaard i Videnskab.dk den 23. februar 2017. ”Ikke glad for at deltage i rytmik” fra http://www.netsundhedsplejerske.dk/brevkasse/udskriv.pdf?id=22086 af Helen Lyng Hansen ”Spædbørn forstår følelsesudtryk!” fra Forskningsnyt fra Psykologi 2002, 11(2) ”Den vigtige kommunikation mellem småbørn og forældre”(2010) fra www.laese paed.dk/index.php?option=com_docman&task ”Kauai-undersøgelsen”(uddrag) fra ”Risiko og resiliens” i ”Psykologiens veje”, Website, System, af Ole Schultz Larsen</p> <p>I alt 102 sider</p>
Omfang	28 lektioner a 45 minutter.
Særlige fokus-	Kernebegreber: omsorgssvigt, tilknytning, brud på tilknytning, hospitalisme seperati-

<p>punkter</p>	<p>onsreaktioner, protest, fortvivelse, emotionel frakobling, Harlows eksperiment med abeunger, spædbarnsdepression, de rumænske børnehjemsbørn, vanrøgt, fysiske overgreb, psykiske overgreb, seksuelle overgreb, børns reaktioner på omsorgssvigt: kontaktforstyrrelser, depression, dissociation, forsinket udvikling, de overdrevent veltilpassede eller voksne børn, hyperaktiv og destruktiv, ansvar, skyld og hemmeligholdelse, sårbarhed, resiliens, Wayne Dennis' undersøgelse af omsorgssvigt på et børnehjem i Libanon, Koluchovas længdesnitsundersøgelse af et par tjekkiske tvillingedrenge, skift, kædevirkninger, gentagne negative erfaringer, individuelle forskelle, mælkebøttebørn, modstandsdygtighed, Kauai-undersøgelsen, retrospektiv, prospektiv, Teichers undersøgelse af omsorgssvigtede børns hjerner, medfødte forskelle, temperament, lette børn, besværlige børn, langsomme børn, pasform, begyndende selv, sanser, forsøget med den nubrede sut, tværmodal perception, primære følelser, vitalitetsfølelser, kerneselv, ansigtsduetter, synkroniserer, non-verbal kommunikation, stimulere barnets nysgerrighed, overstimulere, understimulere, følelsesmæssig smitte, empati, still face-eksperimentet, generaliseret episode, skema, RIG, fremkaldt ledsager, det intersubjektive selv, fælles opmærksomhedsfokus, social refereren, intentionel kommunikation, hjælpeadfærd, affektiv afstemning, selektiv afstemning, fejlafstemning, det verbale selv, sproget er et tveægget sværd, sand og falsk selv, det narrative selv, Mary Ainsworth, fremmedsituations-test, tryk tilknytningstype, utryk-undgående tilknytningstype, utryk-ængstelig tilknytningstype, utryk-desorganiseret tilknytningstype, prægning, tilknytning, før-tilknytning, smil, gråd og klyngen sig til, begyndende tilknytning, selektiv tilknytning, separationsangst, tilknytningsadfærd, udforskningsadfærd, Baumrinds 4 opdragelsesstile, lydhør, børnencenteret, afvisende, voksentcenteret, kravstillende, kravundvigende, autoritativ, eftergivende, autoritær, uinvolveret</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde - demonstrere viden om psykologiske metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning og gruppearbejde. Selvstændigt arbejde med at svare på spørgsmål Oplæg for klassen Øvelse i at anvende psykologifaglige begreber på bilag Cooperative Learning</p>

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

<p>Titel 2</p>	<p>Ondskab</p>
-----------------------	----------------

<p>Indhold</p>	<p>Læsestof:</p> <p>”Ondskabens psykologi – Socialpsykologiske essays” af Rolf Kuschel, Faezeh Zand og Jan Øberg(2009) side 15-41(gruppepsykologiske processer, inklusion og eksklusion samt social indflydelse)</p> <p>”Psykologiens veje”(2012) side 303-309(kommunikation) 350-353, 356-361(grupper)</p> <p>”LIKE” af Camilla Mehlsen & Vincent F. Hendricks(Red), 1. udgave, 1. oplag 2019, Center for Information og Boblestudier, (CIBS), Københavns Universitet, side 30-32, (kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier)</p> <p>”Psykologiens veje”(2023), Systime, Ole Schultz Larsen, (fordomme og stereotyper)p5556</p> <p>”Psykologiens veje – iBog”(2023), Systime, Ole Schultz Larsen, p5539, p5557 (kulturpsykologi, herunder kulturelle normer og konsekvenser af globaliseringen for identitet og socialt samspil)</p> <p>”Socialpsykologi – en introduktion”, Frydenlund, 3. udgave, 1. oplag, 2016, Rolf Kuschel & Per Schultz Jørgensen med bidrag af Faezah Zand(diskrimination)</p> <p>”Psykologiens veje – iBog”(2023), Systime, Ole Schultz Larsen, p5617, p5634, p5633, p5632, p5631, p5630, p5629, p5628, p5627(social adfærd, social kognition, gruppepsykologiske processer, stereotyper)</p> <p>Dokumentar:</p> <p>“Forskning på kanten (1) – Ondskab”, 6. november 2011, DR2, Lone Frank</p> <p>Bilag/Cases:</p> <p>”Forråelsen ramte også mig”, Jesper Sølund Madsen, Politiken, 26. maj 2007</p> <p>I alt 120 sider</p>
<p>Omfang</p>	<p>20 lektioner a 45 minutter.</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>Kernebegreber: aggression, forsætlig, bevidst og intentionelt, ondskab: grænseoverskridende, ualmindelig og ekstremt, uden empati, medfødt eller tillært, Freud: en morderisk rotte, behaviorisme, Carl Goldberg: sårbarhed over for oplevelse af skam, mangelfuld tilknytning til signifikante omsorgspersoner, manglende færdigheder til at føle sorg, sproglige vanskeligheder ved at udtrykke følelser, betydningsfulde personers skinhellighed, empatiens pauseknop, episodisk dyskontrol, MAOA-genet, enzymets aktivitetsniveau, mishandling i barndommen, udførelse af antisociale handlinger, jordskælv i Lissabon i 1755, fravær af empati, Simon Baron-Cohen, Phineas Gage, omsorgssvigt og usikre tilknytninger, genetiske dispositioner, fravær af selvkontrol, årsager til lav selvkontrol, lydighedens dilemma, autoritet, lydighed, Milgram, ansvarsforskydning, den instrumentelle tilstand, autonomi, Zimbardo, Stanford-fængselseksperimentet, roller, identifikation, deindividualisering, dehumanisering, Abu-Ghraib-skandalen, et par få råd æbler, tønden, moralsk frakobling, frakobling gennem moralsk frakobling, frakobling gennem fordelagtige sammenligninger, frakobling gennem ansvarsfralæggelse, frakobling gennem ignorering eller fordrejning af konsekvenserne (distancering), frakobling gennem dehumanisering, Bandura, Lars Fr. H. Svendsen: det naturligt onde, det moralsk onde: den dæmoniske eller sadistiske ondskab, den instrumentelle ondskab, den idea-</p>

	<p>listiske ondskab, den dumme ondskab, ondskabens banalitet</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden - vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger - argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde - demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag - at arbejde selvstændigt og/eller i grupper over længere tid med synopsis
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning. Gruppearbejde. Synopsisgennemgang Gruppeoplæg Cooperative Learning</p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Køn
Indhold	<p>Læsestof:</p> <p>”Psykologiens veje”(2022) af Ole Schultz Larsen, Systime, p4826, p4827, p4828(køn, identitet)</p> <p>”Psykologi – fra celle til selfie”(2022), Columbus, af Flemming Andre Philip Ravn & Troels Wolf, p152, p153(køn, identitet, personlighed)</p> <p>”Evolutionpsykologi”(2020), Systime, af Christian Skjødt Pedersen, p143, p156, p157, p158, p159, p160(køn, social kognition, inklusion, eksklusion, personlighed, identitet)</p> <p>Dokumentar:</p> <p>”Født i den forkerte krop”, DR2, 9. september 2015, af Louis Theroux</p> <p>”Dig, dyret og Darwin”, DR2, den 16. oktober 2017, af Line Friis Müller</p> <p>”Sexlyst, stenalderhjerner & Drager i jetstrømmene”, DR2, 15. marts 2011, Anne Henderson, Johanne Vinten og Line Friis Frederiksen</p> <p>”Født i forkert krop (1) – seks transkønnede danskeres historier”, TV2, 6. januar 2016</p> <p>”Viden Om – Myter og mænd og kvinder”, DR2, 13. oktober 2019, Kristoffer Frøkjær-Jensen</p>

	<p>Bilag/cases: ”Anatomy Does Not Determine Gender, Experts Say”, The New York Times, Denise Grady, 22. oktober 2018(materiale på engelsk) Gert Martin Hald: ”Would you go to bed with me tonight?” Hvad mænd og kvinder svarer på seksuelle tilbud fra fremmede” i ”20 psykologiske eksperimenter – der ændrede vores syn på mennesker” af Henrik Høgh-Olesen og Thomas Dalsgaard(red.), plurafutura-publishing, 2020 ”Dit forbrug styres af nedarvede seksuelle motiver”, Videnskab.dk, Forskerzonen, 1. oktober 2014, Niels Holm Jensen og Maria Bakmann ”4 stjerner: Vi er alle stenaldermennesker, der er fanget i fremtiden”, Berlingske, 23. november 2020, Peter Nedergaard ”Bliver vi aggressive hulemænd af kød”, Videnskab.dk, 11. november 2010, Rasmus Karkov Gruppeøvelse: ”Normer for køn – Undervisningsportal.dk” fra ”underviserportal.dk/grundskole/materialer/opgaver/1192 – dilemmaer-om-koen” Gruppeøvelse: ”Tænker du over køn? – Underviserportal.dk” fra ”underviserportal.dk/ungdom/materiale/opgave/1112 – taenker-du-over-koen”</p> <p>71 sider</p>
Omfang	32 lektioner a 45 minutter.
Særlige fokus-punkter	<p>Kernebegreber: seksuel selektion, interseksuel selektion, intraseksuel konkurrence, forældreinvesteringsteorien, en god partner, fertilitet, penge, udseende, magt, EMT, Error Management Theory, sand, falsk, den mindst kostbare type fejl, mænd mod mænd, aggression, monogami, kvinder mod kvinder, indirekte aggression, Vaillancourt og Sharmas undersøgelse, parforholdet, sexdrift, forelskelse, stabil kærlighed, seriel monogami, jalousi, seksuel og følelsesmæssig utroskab, spidskompetencer, empati, sprog, vrede mandlige ansigter, teknik, navigation, stedsans, oxytocin, kønsidentitet, kønsroller, køn og opdragelse, køn er magt, LGBTQ+, lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede, neuropsykologi, Simon Baron-Cohen, testosteron, CAH, IHH, behaviorisme, social indlærings teori, længdesnitsundersøgelse af Fagot og Leinbach, Bandura, eksperiment af Perry og Bussey, kognitiv psykologi, kønsskema, observationsundersøgelse af Fagot, eksistentiel psykologi, Simone De Beauvoir, kroppen som situation, det andet køn, postmoderne psykologi, køn er noget, vi performer, Judith Butler, socialpsykologi, os-og-dem, polarisering</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden

	- vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskets tænkning og handlinger
Væsentligste arbejdsformer	<p>Elevoplæg</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Netsøgning</p> <p>Klasseundervisning</p> <p>Summegrupper</p> <p>Cooperative Learning</p> <p>Selvstændigt arbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 4	Klinisk psykologi, herunder OCD og autisme
Indhold	<p>OCD:</p> <p>Læsestof: ”Om og om og om igen. Behandling af OCD, tvangstanker og tvangshandlinger” af Sandra Bates og Anna Grönberg(2010) side 17-43, 63-72</p> <p>Dokumentar: ”Mine tvangstanker til skræk og advarsel”, DR3, 6. juli 2016 ”Besat af tvangstanker”, TV2, oprindelig BBC, 3. januar 2017, Jo Hughes, Joe Carey og Charlotte Guldborg ”OCD: A Monster In My Mind”, BBC Earth, 28. November 2016</p> <p>Bilag/Cases: ”Børn og unge med OCD får det værre under coronakrisen, viser nyt dansk studie”, Mette Mølgaard, 30. oktober 2020, Videnskab.dk</p> <p>Autisme:</p> <p>Læsestof: ”Autisme og Aspergers syndrom - en introduktion”, (2010), af Uta Frith, Dansk Psykologisk Forlag, side 15-45, 59-69</p> <p>Dokumentar: ”Louis Theroux - autisme”, DR2, 14. 2. 2013 ”Adam alene i verden - min søn er autist - et ungt liv med Aspergers syndrom”, TV2, 6. 5. 2009, Marianne Kaplan</p> <p>Bilag/cases: ”Autisme kan afsløres allerede i to måneder gamle babyer”, Georg Mathisen, Videnskab.dk, 10. december 2013 ”Hvad er autisme?”, Psykologer i Danmark, Anne Sandberg Christensen, 29. december 2022</p> <p>I alt 93 sider</p>

Omfang	30 lektioner a 45 minutter.
Særlige fokus-punkter	<p>Kernebegreber i OCD: barndom, hyppighed, eksponering, responsprævention, tvangstanker, tvangshandlinger, renlighed, ængstelighed, seksuelle fantasier, usynlige tvangshandlinger, mentale ritualer, synlige ritualer, rengøringstvang, frizone, funktion, håndtering, genetik, serotonin, vaske hænder, snavs, at tage styrtebad, tjekking/kontrolleringstvang, symmetritvang, gentagelsestvang, årsager, tidspunkt for udbrud, biologiske årsagsforklaringer, hormoner, neuroanatomisk, medicin, KAT(kognitiv adfærdsterapi), ERP(eksponering- og responsprævention), responsiv indlæring, klassisk betingning, operant indlæring, negativ forstærkning, komorbiditet, funktionel kontekstualisme, prøvebehandlingsperiode, ambulante behandling, hospitalsbehandling, forberedende samtale, udredning, funktionel analyse, behandlingens mål, behandlingsforslag, behandlingskontrakt, prøvehandling, hjemmeopgave, hovedbehandling, vedligeholdelsesplan og opfølgning.</p> <p>Kernebegreber i autisme: autismspektrum, klassisk autisme, autismspektrumforstyrrelse, diffus, atypisk autisme, klassisk Aspergers syndrom, gensidig social interaktion, kommunikation, gentagne handlinger, snævre interesseområder, alder for udbrud, fælles opmærksomhed, regressiv udvikling, alder for autismediagnose, Leo Kanners myte eller fejlopfattelse af autisme, psykisk udviklingshæmning, hemmeligt superintelligente, Michael Rutter, adfærdsterapi, adfærdsændring, TEACCH, PECS, intelligens, højfunktionsautisme, "Rainman", autister som teenagere, voksne og gamle, neurologisk udviklingsforstyrrelse, forsøg med enæggede og tveæggede børn og autisme, genernes betydning, komorbiditet, granatspliteffekten, kugleanalogien, stabilitet, ustabilitet, blodgennemstrømning i hjernen, EEG, MEG, hjernens størrelse, havebeskæring og beskæring i hjernen på et autistisk barn, Sterns intersubjektive selv, herunder fælles opmærksomhedsfokus, social refereren, intentionel kommunikation, visuelle kløft, affektiv afstemning, selektiv afstemning, fejlfafstemning, Sterns verbale selv, herunder sproget som et tveægget sværd, tavs og sproglig viden, sandt og falsk selv, narrativ selv, herunder fantasi og virkelighed.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden - vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger - argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde - demonstrere viden om psykologisk identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde. Gruppearbejde.

	Klasseundervisning. Oplæg. Cooperative Learning
--	---

[Retur til forside](#)

Titel 5	Læring
Indhold	<p>Læsestof: ”Psykologiens veje” af Ole Schultz Larsen side 127-142(adfærdspsykologi/behaviorisme), side 165-166(perceptionens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen), side 168-174(hukommelse), side 183-184(tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen), side 199-216(læring, motivation), side 282-283(individuelle forskelle i livsstil), side 399-403(håndtering af udfordringer, herunder stress), side 409-412(håndtering af udfordringer, herunder arbejde) ”Copingstrategier” fra www.stressogros.dk/coping(håndtering af udfordringer, herunder coping)</p> <p>Dokumentar: ”Mesterhjerner (3) - Hukommelse”, DRKultur, 14. 3. 2017, Anders Aamand og Peter Lund Madsen ”9.z mod Kina 1-2”, 2013, Irene Thyrrø og Lisbeth Dilling</p> <p>Bilag/cases: ”Pinball-effekten”: Derfor ødelægger sociale medier din koncentration, ForskerZonen, Videnskab.dk, 29. januar 2016, Vincent Hendricks – professor, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling & Joachim Schmidt Wiewiura – forsker, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling(psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse) ”Kan børn bestikkes til at lære?”, 13. juni 2010, Jyllands-Posten, Jørgen Ullerup ”Mobilen spolerer i stigende grad gymnasieelevers koncentrationsevne”, 5. juni 2017, Anne Bølling-Ladegaard(psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse) ”Findes der fotografisk hukommelse?”, 5. februar 2010, Nini Kristensen, forskning.no, oversat af Johnny Oreskov til Videnskab.dk ”Sådan træner du dit dyr - videnskabeligt”(uddrag), Videnskab.dk, 8. januar 2011, Line Emilie Fedders</p> <p>65 sider</p>
	28 lektioner a 45 minutter.
Særlige fokuspunkter	<p>Kernebegreber: behaviorisme, S før R, stimulus, respons, indlæringspsykologi, Pavlov, ubetinget og betinget, associering eller forbinde to ting med hinanden, indlært reaktion, klassisk betingning, udslukning, Watsons behaviorisme, giv mig et dusin sunde, velskabte børn, Albert og den hvide rotte, stimulusgeneralisering, Thorndike, forsøg og fejl læring, effektloven, begyndende kritik, Köhler, SOR, O = organisme = tænkning, indsigtfuld problemløsning, pludselig indsigt, aha-oplevelse, Bandura, observation og imitation, modelindlæring, tavs og sproglig viden, Pavlov, udenads-</p>

	<p>lære, kendsgerninger, fakta, leksikal viden, paratviden, mesterlære, tænkningens udvikling, Piaget, assimilation, akkommodation, adaptation, tankpasserpædagogik, Vygotsky, den aktuelle udviklingszone, den nærmeste udviklingszone, stilladsering, motivation: nysgerrighed, behov for mening, behovet for at mestre færdigheder, interesse, selvtillid, anerkendelse, konkurrence, perception, top down- og bottom up-processer, hukommelse, Atkinson og Shiffrins flerlagermodel, sensorisk hukommelse, arbejdshukommelse, korttidshukommelse, langtidshukommelse, mening, interesse, væsentlighed, gentagelse, følelser, visuel og auditiv hukommelse, operant betingning, Skinnerboxen, udslukning, R før S, forstærkning, positiv forstærkning, negativ forstærkning, 2 typer straf, straf er uhensigtsmæssig, belønning, opmærksomhed, undgåelsesstrategier, passivitet, usikkerhed, modkontrol, formning af adfærd, shaping, vedligeholdelse af adfærd, øjeblikkelig forstærkning, tidsbestemt forstærkning, fastlønsprincippet, mængdebestemt forstærkning, akkordprincippet, uregelmæssig forstærkning, lotteriprincippet, adfærdsterapi, realitetsterapi, systematisk desensibilisering, Bobo-eksperimentet, modelterapi, self-efficacy, selvtillid, selvværd</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger - argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	<p>Elevoplæg. Dokumentarudsendelser. Summegrupper. Klasseundervisning. Gruppearbejde. Cooperative learning Synopsis-skrivning</p>

[Retur til forside](#)

Titel 6	Videnskabelige undersøgelsesmetoder og feltarbejde
Indhold	<p>”Psykologiske feltundersøgelser - Psykologi B”, Systime, 2013, Ole Schultz Larsen, side 41-42(etik)</p> <p>”Psykologiske feltundersøgelser - ibog”, Systime, 2013, side 11-15, 17-22, 26-27, 32-33, Ole Schultz Larsen(undersøgelsesmetoder, herunder eksperiment, observation,</p>

	<p>interview og spørgeskemaundersøgelse samt simpel analyse af data) ”Psykologiens veje – iBog”, 2023, Systime, Ole Schultz Larsen, induktion og deduktion – c13936, tvillingestudier – p5761, tværnsnitsundersøgelser – p5760, korrelationsstudier – p5757</p> <p>I alt 43 sider</p> <p>Samlet sidetal: 494 sider</p>
Omfang	18 lektioner a 45 minutter.
Særlige fokuspunkter	<p>Kernebegreber: validitet, reliabilitet, intern validitet, ekstern eller økologisk validitet, observation: kvantitativ, kvalitativ, skjult, åben, struktureret, ustruktureret, specifik, generel, observatør, deltager, laboratorieobservation, feltobservation, eksperiment, afhængig variabel, uafhængig variabel, forstyrrende variabel, eksperimentgruppe, kontrolgruppe, laboratorieeksperiment, felteksperiment, naturligt eksperiment, interview, spørgeskemaundersøgelse, længdesnitsundersøgelse, tværnsnitsundersøgelse, caseundersøgelse, korrelationsundersøgelse, arkivstudier, tvillingeundersøgelse, induktion, deduktion, etiske retningslinjer, kvantitativ og kvalitativ undersøgelsesmetode, empiri, deltagerudvælgelse, repræsentativitet, sample, design, pilotstudie, reproducerbart, triangulering, randomisering, bias, skævhed, fejlkilde, forsøgeffekt, selvrepræsentationseffekt, kontroreffekt, forsøgsledereffekt</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst - inddrage og vurdere forklaringer på psykologiske problemstillinger - redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden - demonstrere et grundigt kendskab til fagets metoder og på den baggrund selv være i stand til at designe og gennemføre mindre former for feltundersøgelser, herunder kunne præstere og forholde sig til resultaterne med brug af et metodisk begrebsapparat - vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger - argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde - demonstrere viden om psykologiske metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning. Gruppearbejde. Summegrupper. Cooperative Learning Oplæg. Arbejde med feltarbejde</p>

[Retur til forside](#)

